

EIROPAS BANKU IESTĀDE

2016. GADA ZIŅOJUMA
KOPSAVILKUMS

Fotogrāfijas:

Eiropas Banku iestāde: 3. un 7. lpp.

istockphoto.com/scibak: 4. lpp.; istockphoto.com/Photobuay: 5. lpp.; istockphoto.com/peepo: 10. lpp.;

ccvision.de: 11. lpp.; istockphoto.com/malerapaso: 16. lpp.

print	ISBN 978-92-9245-314-5	ISSN 1977-8643	doi:10.2853/632374	DZ-AA-17-001-LV-C
pdf	ISBN 978-92-9245-308-4	ISSN 1977-8872	doi:10.2853/303820	DZ-AA-17-001-LV-N
flip book	ISBN 978-92-9245-378-7	ISSN 1977-8872	doi:10.2853/16125	DZ-AA-17-101-LV-N
epub	ISBN 978-92-9245-350-3	ISSN 1977-8872	doi:10.2853/94535	DZ-AA-17-001-LV-E

Luksemburga: Eiropas Savienības Publikāciju birojs, 2017

© Eiropas Banku iestāde, 2017

Reproducēšana ir atļauta, ja tiek norādīts avots.

2016. GADA ZIŅOJUMA
KOPSAVILKUMS

Sasniegumi 2016. gadā

Vadības uzņemšanās, izstrādājot un uzturot Vienoto noteikumu kopumu banku nozarei

2016. gadā tika pabeigta lielākā daļa Vienotā noteikumu kopuma, kas piemērojams Eiropas Savienības (ES) banku nozarei. Eiropas Banku iestāde (EBI) turpināja aktīvu darbību ES un starptautiskā līmenī, lai atbalstītu noteikumu kopuma "Bāzele III" pabeigšanu un Bāzeles noteikumu paketes galīgo īstenošanu ES. Minētais gads bija arī laikposms pārdomām par regulējuma reformām, kas notika tūlīt pēc finanšu krīzes, sniedzot iespēju labāk saprast reformu ietekmi uz banku struktūrām, darījumdarbības modeļiem un riska uzņemšanos, kā arī vajadzību līdz minimumam samazināt sarežģītību, ja iespējams. EBI arī turpināja uzlabot savu Vienotā noteikumu kopuma dažādu aspektu uzraudzību, arī attiecībā uz pašu kapitālu, atalgojuma praksi un būtiska riska pārvešanu vērtspapīrošanā.

EBI galvenie dokumenti 2016. gadā

EBI 2016. gada augustā iesniedza Komisijai ziņojumu par vairākiem ar **sviras rādītāju (LR)** saistītiem aspektiem atbilstīgi tās pilnvarām, kas noteiktas Kapitāla prasību regulā (KPR). Viens no ziņojumā aprakstītajiem galvenajiem jautājumiem ir *LR* pārceļšana uz pirmo pīlāru un tā minimālais līmenis, jo īpaši attiecībā uz darījumdarbības modeļiem un riska profiliem. Analīze, kas veikta, cieši sadarbojoties ar

kompetentajām iestādēm (KI), liecina, ka 3 % *LR* prasības ieviešanas iespējamā ietekme uz kredītiestāžu finansējuma nodrošināšanu būtu salīdzinoši neliela, bet kopumā tai būtu jāpalielina kredītiestāžu stabilitāte.

EBI 2016. gada septembrī publicēja ziņojumu par aprakstošu analīzi par **galveno finansējuma rādītāju (CFR)** visā ES. Ziņojumā bija uzsvērts savstarpējās saiknes trūkums starp *CFR* un **neto stabila finansējuma rādītāju (NSFR)** visam izmantotajam paraugam, kā arī darījumdarbības modeļu un lieluma grupu griezumā. Ziņojumā kopumā ir secināts, ka būtu maldinoši banku finansējuma vajadzību novērtēšanā paļauties tikai uz *CFR*, jo *CFR* atšķirībā no NSFR neattiecas uz visu bankas bilanci kopumā, un tāpēc, to izmantojot, nevar objektīvi novērtēt iespējamu finansējuma nepietiekamību.

EBI un Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestāde (EVTI) 2016. gada oktobrī sāka kopīgas apspriedes par pamatnostādņēm vadības struktūras locekļu un personu, kas pilda pamatfunkcijas, novērtēšanai, un EBI izdeva konsultatīvu dokumentu, lai pārskatītu tās iekšējās pārvaldības pamatnostādnes par iekšējo pārvaldību. Abās pamatnostādņēs lielāks uzsvars ir likts uz vadības struktūras pienākumiem un uzdevumiem un uz tās atbildību, ieceļot vadības struktūras locekļus, lai nodrošinātu, ka viņiem ir reputācija, zināšanas, pieredze un prasmes, kas vajadzīgas iestādes pienācīgas un piesardzīgas pārvaldības nodrošināšanai.

EBI turpināja darbu, lai uzlabotu **kapitāla prasību salīdzināmību** iepriekšējā gadā sāktās, uz iekšējiem reitingiem balstītās pieejas (*IRB*) plašās pārskatīšanas ietvaros. Kapitāla prasību novērtēšanā būtisks elements jutības pret risku uzlabošanai ir iekšēju modeļu izmantošana. Februārī EBI izdeva ceļvedi **iekšējo modeļu tiesiskā regulējuma pārskatīšanas īstenošanai**, kas sastāv no četriem posmiem atbilstīgi šādām prioritātēm: novērtēšanas metodika, saistību neizpildes definīcija, riska parametri un kredītriska mazināšana (*CRM*). Pēdējais posms tiks pabeigts līdz 2017. gada beigām, savukārt izmaiņu ieviešana iestāžu modeļos un procesos būtu jāpabeidz vēlākais 2020. gada beigās, kā izklāstīts atsevišķā EBI atzinumā.

EBI turpināja darbu saistībā ar riska parametriem un **riska svērto aktīvu (RWA)** konsekvenci ES banku nozarē, izstrādājot ikgadējos uzraudzības iestāžu veiktās salīdzinošās novērtēšanas kritērijus attiecībā uz kredītrisku un tirgus risku. 2016. gada kritēriji bija saistīti ar kredītrisku attiecībā uz maziem un vidējiem uzņēmumiem (MVU), citiem uzņēmumu un mājokļu hipotēku portfeļiem (tā dēvētajiem augstas iespējamības saistību neizpildes portfeļiem) un tirgus riska portfeļiem. EBI publicēja divus ziņojumus 2017. gada sākumā.

2016. gada novembrī EBI publicēja savu Regulatīvo tehnisko standartu (RTS) projekta galīgo versiju, kurā precizēti nosacījumi, kas KI jāņem vērā, novērtējot **tirgus riska iekšējos modeļos** iekļauto pozīciju nozīmīgumu, kā arī metodika, kas KI jāizmanto, novērtējot iestādes atbilstību prasībām, lai varētu izmantot iekšējā modeļa pieeju (*IMA*) attiecībā uz tirgus risku. Attiecībā uz tirgus infrastruktūru visas trīs Eiropas uzraudzības iestādes (EUI) 2016. gada martā publicēja RTS projekta galīgo versiju, kurā ir izklāstīta Regulā par Eiropas tirgus infrastruktūru (*EMIR*) paredzētā drošības rezerves noteikšanas sistēma darījumiem ar necentralizētai tīrvērtēti pakļautiem ārpusbiržas (*OTC*) atvasinātiem finanšu instrumentiem un kuru 2016. gada oktobrī pieņēma Eiropas Komisija.

EBI 2015. gada decembrī ieteica izstrādāt jaunu, pret risku jutīgāku prudenciālo regulējumu attiecībā uz **ieguldījumu brokeru sabiedrībām**, ņemot vērā tādus mērķus kā finansiālās stabilitātes saglabāšana, ieguldītāju aizsardzība un kļūdu pienācīgas pārvaldības nodrošināšana. Savukārt 2016. gada jūnijā EBI sāka sniegt konsultācijas, tādējādi atbildot uz Eiropas Komisijas aicinājumu sniegt tehnisku padomu par jauna prudenciālā regulējuma izveidi attiecībā uz ieguldījumu brokeru sabiedrībām. Pārdomu dokumentā piedāvātās pieejas mērķis bija labāk apzināt tos riskus ieguldījumu brokeru sabiedrībām, kurus neuzskata par sistēmiskiem un bankām raksturīgiem, kā arī tika ieteikts vienots, saskaņots tādu prasību kopums, kuras ir pamatoti vienkāršas, samērīgas un ciešāk saistītas ar riskiem, ko ieguldījumu brokeru sabiedrības rada klientiem un tirgiem.

Pēc tam, kad bija laists klajā EBI pirmais ietekmes novērtējums par **Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem (SFPS) 9**, kurā bija apkopoti rezultāti no aptuveni 50 ES bankām, EBI 2016. gada novembrī publicēja ziņojumu, kurā bija ietverti kvalitatīvi un kvantitatīvi novērojumi. Tā bija pirmā ES iniciatīva, kas tika aizsākta, lai gūtu skaidrāku priekšstatu par iestāžu pasākumiem saistībā ar SFPS 9 īstenošanu. Ziņojumā bija uzsvērts, ka 2015. gada decembrī bankās vēl joprojām norit agrīnais sagatavošanas posms. Otrs ietekmes novērtējums par līdzīgu banku kopumu tika laists klajā 2016. gada novembrī.

Pēc sākotnējo priekšlikumu sabiedriskās apspriešanas EBI 2016. gada novembrī izdeva galīgās pamatnostādnes par **saziņu starp kompetentajām iestādēm**, kas uzrauga kredītiestādes, un tiesību aktos paredzētajiem kredītiestāžu revidentiem. Minētās pamat-

nostādnes ir spēkā no 2017. gada 31. marta. Efektīvai KI un revidentu savstarpējai saziņai jāveicina finansiālā stabilitāte un banku sistēmas drošība un stabilitāte, tādējādi atvieglojot kredītiestāžu uzraudzības uzdevumu.

EBI turpināja sniegt ieguldījumu Kapitāla tirgu savienības reformas veiksmīgā īstenošanā, 2016. gada oktobrī izdodot galīgās pamatnostādnes par netiešo atbalstu **vērtspapīrošanas darījumiem** un 2016. gada decembrī publicējot ziņojumu ar ieteikumiem par to, kā saskaņot **segto obligāciju** regulējumu ES. Minēto pamatnostādņu mērķis ir precizēt, kas ir uzskatāms par savstarpēji nesaisītu pušu darījuma nosacījumiem un kad darījums nav strukturēts tā, lai sniegtu atbalstu vērtspapīrošanai.

EBI atbalstīja Komisiju tās tiesību akta priekšlikuma (izdots 2016. gada 23. novembrī) sagatavošanā, lai grozītu noteikumus par **kapitāla prasībām** un noregulējuma režīmu. Jaunāko priekšlikumu mērķis ir īstenot nesenās starptautiskās regulējuma reformas, piemēram, tās, kas izriet no tirdzniecības portfeļa fundamentālās pārskatīšanas (*FRTB*) vai no kopējo zaudējumu absorbcijas spēju (*TLAC*) prasības, kura noteikta ES tiesību aktos. Minētais priekšlikums jo īpaši attiecas uz tirgus risku, darījumu partnera kredītrisku (*CCR*), *LR*, *NSFR* un Banku atvērto un noregulējuma direktīvas (*BRRD*) elementiem.

Noregulējuma politikas izstrāde un vienotu pieeju veicināšana attiecībā uz maksātspējīgo finanšu iestāžu noregulējumu

Pēc salīdzinoši lēna sākuma 2015. gadā, kad tika sasaukts pavisam neliels skaits **noregulējuma kolēģiju**, 2016. gadā darbības temps paātrinājās. Gada laikā EBI darbinieki apmeklēja noregulējuma kolēģijas attiecībā uz 25 nozīmīgākajām ES banku grupām. Gadījumos, kad šīs iestādes bija globālas sistēmiski nozīmīgas iestādes (G-SNI), EBI darbinieki apmeklēja arī par šādām iestādēm rīkotās sanāksmes. Visu gadu EBI galvenā uzmanība tika pievērsta efektīvai, lietderīgai un konsekventai kolēģiju darbībai.

Regulējuma dokumenti, ko EBI izstrādāja 2016. gadā, aptver plašu noregulējuma jautājumu klāstu. EBI veica ievērojamu darbu tādā jomā kā **minimuma prasība pašu kapitālam un atbilstīgajām saistībām (MREL)**. Papildus ziņojumiem par *MREL* izstrādi un īstenošanu

EBI sagatavoja un sāka sabiedrisko apspriešanu par īstenošanas tehniskajiem standartiem (ĪTS), kas nosaka, kā noregulējuma iestādēm ir jāpaziņo *MREL* lēmumi EBI.

EBI ir arī izdevusi pamatnostādnes par konfidencialitāti, kuru mērķis ir veicināt uzraudzības un noregulējuma prakses konvergenci attiecībā uz *BRRD* mērķiem apkopotas konfidencialas informācijas izpaušanu. EBI ir arī sākusi pārskatīt un pārstrādāt savas pamatnostādnes par **vienkāršotu pienākumu** piemērošanu RTS, lai vēl vairāk saskaņotu uzraudzības un noregulējuma praksi attiecībā uz vienkāršotu pienākumu piemērošanas metodoloģiju un kritērijiem.

Pēc jaunās Direktīvas par noguldījumu garantiju sistēmām (*DGSD*) stāšanās spēkā 2015. gada jūlijā EBI turpināja palīdzēt to noteikumu izstrādē, kas paredzēti, lai stiprinātu **noguldījumu garantiju sistēmu (DGS)** noturību un uzlabotu noguldītāju piekļuvi kompensācijai, arī pārrobežu banku krīzes gadījumos. EBI 2016. gadā publicēja pēc savas iniciatīvas izstrādātās pamatnostādnes par sadarbības nolīgumiem starp *DGS*, kā arī pamatnostādnes par *DGS* spriedzes testiem.

Savukārt 2016. gada oktobrī EBI publicēja ziņojumu par atsaucē punktu, lai noteiktu valsts līmeņa mērķapjomu **noregulējuma finansēšanas mehānismam**. Ziņojumā bija ieteikts, ka vispiemērotākā mērķapjoma bāze noregulējuma finansēšanas mehānismam ir pasākumi, kas balstīti uz kopējām saistībām un jo īpaši uz "kopējo saistību apmēru, izņemot pašu kapitālu un segtos noguldījumus" (nevis pašreizējā segto noguldījumu bāze).

Uzraudzības prakses konverģences veicināšana un vienveidīgas īstenošanas nodrošināšana ES

Pašu kapitāls ir pirmā joma, kurā EBI ir ieviesusi uzraudzības funkciju pēc tam, kad tā bija pabeigusi lielu tehnisko standartu apjomu salīdzinoši drīz pēc KPR pieņemšanas. Attiecībā uz *CET1* kapitālu EBI regulāri publicē to instrumentu sarakstu, kurus ES bankas ir iekļāvušas savā *CET1* kapitālā. Attiecībā uz *AT1* kapitālu EBI ir ilgstoša pieredze ES notiekošo emisiju tiesiskā regulējuma vērtēšanā. Regulāri tiek publicēts ziņojums, kurā izklāstīti šādas uzraudzības rezultāti un novērotā līdzšinējā paraugprakse, kā arī klauzulas, no kurām jāizvairās. Oktobrī EBI arī publicēja dažas standartizētas veidnes attiecībā uz *AT1* emisiju.

Atbilstoši ieteikumiem, kas sniegti 2015. gada februārī publicētajā ziņojumā par **kredīta vērtības korekciju (CVA)**, kā arī lai daļēji novērstu ES izņēmumu radītos riskus, EBI 2016. gadā izstrādāja koordinētu pieeju tās ietekmes uzraudzībai, ko ik gadu rada darījumi, uz kuriem neattiecinā CVA riska kapitāla prasības.

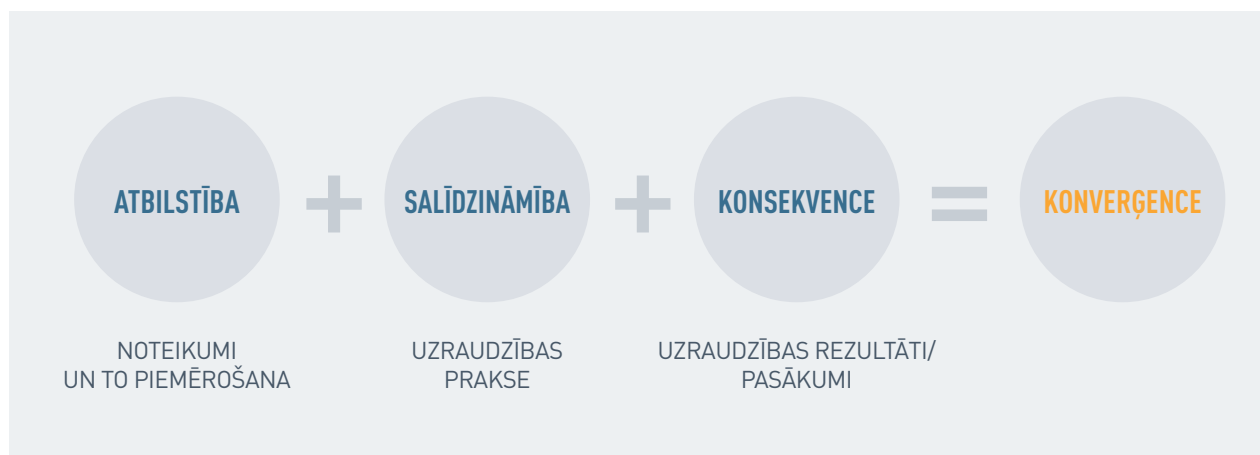
EBI arī pastāvīgi uzrauga **atalgojuma** prakses un tendenču attīstību. Atbilstoši Kapitāla prasību direktīvai IV (KPD IV) EBI katru gadu apkopo datus par darbiniekiem, kas iepriekšējā finanšu gadā saņēmuši atalgojumu, kura kopējā summa ir 1 miljons EUR vai vairāk (augsta atalgojuma saņēmēji). Papildus tiek apkopota sīka informācija konkrēti par atalgojumu

identificētiem darbiniekiem no vairāk nekā 100 grupām un iestādēm. Abu šo datu apkopšanas pasākumu mērķis ir nodrošināt augstu pārredzamības līmeni attiecībā uz atalgojuma praksi visā Eiropas Savienībā.

EBI 2016. gada novembrī publicēja ziņojumu, atbildot uz Eiropas Komisijas vēstuli, kurā bija prasīta papildu informācija saistībā ar EBI atzinumu par proporcionalitātes principa piemērošanu Direktīvas 2013/36/ES noteikumiem par atalgojumu. Ziņojumā ir sniegts pārskats par piemērojamo regulējumu attiecībā uz proporcionalitātes principu katrā dalībvalstī, kas apliecina, ka pastāv ļoti liela tiesiskā regulējuma un uzraudzības prakses daudzveidība.

Vienotā tirgus efektīvai darbībai ir vajadzīga KI īstenotās **uzraudzības prakses konverģence** visās dalībvalstīs. EBI turpināja uzraudzīt, kā KI piemēro praksē Vienoto noteikumu kopumu, galveno uzmanību pievēršot uzraudzības pārbažu rezultātu konsekvencei. EBI arī turpināja sadarboties ar uzraudzības iestāžu kolēģijām, veicinot 1. un 2. līmeņa teksta vienveidīgu piemērošanu, jo īpaši lai piemērotu kopīgus lēmumus par kapitālu, likviditāti un atvērto plāniem, un vērstot uzraudzības iestāžu uzmanību uz galvenajiem riskiem un jomām, piemēram, ienākumus nenesoši kredīti, profesionālās ētikas jautājumi un atalgojuma prakse. Turklāt EBI turpināja vērtēt panākumus, kas gūti uzraudzības pārbažu, novērtēšanas un uzraudzības pasākumu konsekvences nodrošināšanā dalībvalstīs.

1. attēls. Konverģences veicināšana

EBI ir uzticēts uzdevums veicināt un uzraudzīt **uzraudzības iestāžu kolēģiju darbības** rezultativitāti, efektivitāti un saskaņotību visā ES. Kolēģiju rīcības plānā 2016. gadam ir ņemti vērā konstatējumi par uzraudzības iestāžu kolēģiju uzraudzību 2015. gadā, ietvertas attiecīgas prasības, kuru pamatā ir regulatīvās norises, kā arī izmantoti EBI riska analīzes darba rezultāti. EBI publiskajā ziņojumā par uzraudzības iestāžu kolēģiju darbību 2016. gadā tika secināts, ka 2016. gada gaitā kopumā ir uzlabojies uzraudzības iestāžu kolēģiju iesaistīšanās līmenis un kvalitāte, bet jo īpaši apspriežu kvalitāte un pamatīgums.

Attiecībā uz metodikas izstrādi **uzraudzības pārbaudes** un novērtēšanas procesam EBI 2016. gadā veica turpmāk uzskaitītos uzdevumus.

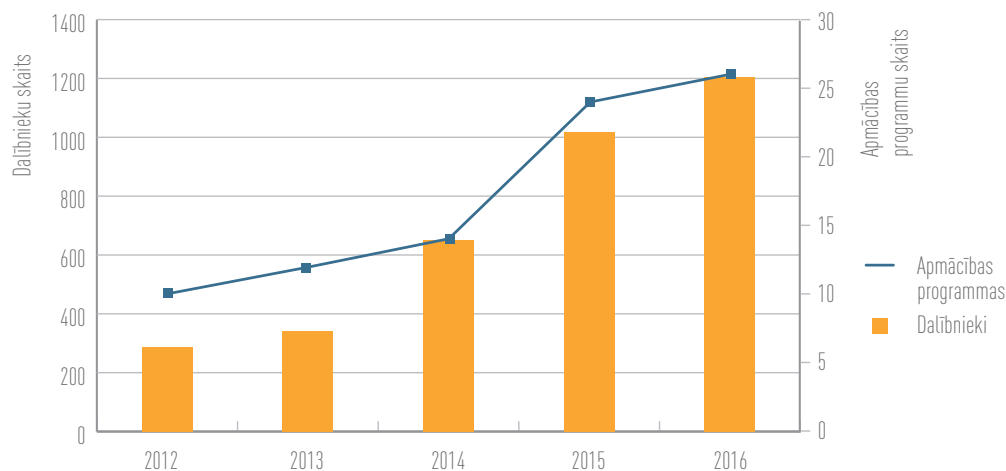
- EBI atzinums par **maksimālo sadalāmo summu (MSS)**, kas publicēts 2015. gada decembrī, viesa skaidrību uzraudzības iestādēm, bankām un tirgus dalībniekiem par uzraudzības pārbaudes procesa norisi 2016. gadā. Atzinuma mērķis bija precizēt KPD 141. panta noteikumus, kas ierobežo starpposma un gada beigu peļņas sadali apvienoto rezervju prasības pārkāpumu gadījumos.
- EBI 2016. gada jūlijā ieviesa **otrā pīlāra ieteicamās kapitāla rezerves (P2G)** koncepciju saistībā ar ES līmeņa spriedzes testu un paskaidroja, kā papildu "ieteicamās kapitāla rezerves" var izmantot kā rīku, lai pievērstos spriedzes testa kvantitatīvajiem rezultātiem.
- Novembrī EBI publicēja pamatnostādņu kopumu par informāciju saistībā ar **iekšējās kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesu (ICAAP) un iekšējās likviditātes pietiekamības novērtēšanas procesu (ILAAP)**, kura KI ir jāapkopo no iestādēm uzraudzības pārbaudes un novērtēšanas procesa (SREP) vajadzībām. Minētās pamatnostādnes veicināja banku izstrādāto iekšējā riska novērtēšanas modeļu uzraudzības novērtējuma konsekvenci, ICAAP un ILAAP kapitāla un likviditātes aplēšu uzticamību, to izmantošanu iestāžu kapitāla un likviditātes pietiekamības novērtēšanā, kā arī papildu pašu kapitāla un likviditātes prasību noteikšanu.

- Ņemot vērā **informācijas un komunikācijas tehnoloģijas (IKT) riska** pieaugošo nozīmīgumu un sarežģītību banku nozarē un individuālās iestādēs, EBI pēc savas iniciatīvas izstrādāja kompetentajām iestādēm adresētu pamatnostādņu projektu, lai veicinātu vienotas procedūras un metodiku IKT riska novērtēšanai. Konsultatīvais dokuments tika publicēts 2016. gada oktobrī.
- Kredītiestādēm būtisks finanšu risks, kas tradicionāli ir ņemts vērā uzraudzības pārbaudes procesā, ir **netirdzniecības portfeļa procentu likmju risks (IRRBB)**. Lai darītu zināmu, kas tiek gaidīts attiecībā uz IRRBB pārvaldību, EBI 2015. gadā publicēja pamatnostādnes par IRRBB pārvaldību, kas tika atjauninātas 2016. gada aprīlī.

EBI darbinieki 2016. gadā turpināja atbalstīt uzraudzības iestāžu kolēģijās īstenotās **atveseļošanas plānošanas darbības**, veicinot grupas atveseļošanas plānu novērtēšanu, jo īpaši tādā aspektā kā atsevišķu vienību aptvērums grupas atveseļošanas plānos, un sekmējot apspriedes par atveseļošanas plānošanu uzraudzības iestāžu kolēģiju sanāksmju laikā. Jūlijā tika publicēts salīdzinošs ziņojums par pārvaldības pasākumiem un atveseļošanas rādītājiem, kura pamatā bija lielu Eiropas pārrobežu banku grupu 26 plānu analīze.

2. attēls. Apmācības programmu un to dalībnieku skaita palielinājums no 2012. gada līdz 2016. gadam

Lai veicinātu trešo valstu uzraudzības iestāžu pastāvīgu iesaistīšanos uzraudzības iestāžu kolēģijās un uzlabotu pārrobežu sadarbību, EBI vērtēja vairāku trešo valstu uzraudzības iestāžu **konfidencialitātes režīmu līdzvērtīgumu**. Sešām trešo valstu uzraudzības iestādēm no četrām valstīm novērtējuma rezultāts bija pozitīvs, ļaujot minētajām iestādēm piedalīties EEZ uzraudzības iestāžu kolēģijās.

Svarīgs instruments uzraudzības konverģences veicināšanai ir EBI **apmācības programmas** ES kompetentajām iestādēm. EBI 2016. gadā organizēja 26 apmācības kursus, no kuriem 18 bija saistīti ar konkrētu nozari, četri notika tiešsaistē, divi aptvēra vairākas nozares un divi attiecās uz vispārīgām prasmēm.

Galveno risku uzraudzība banku nozarē visā Eiropā

EBI ir svarīga loma tirgus norišu uzraudzībā un novērtēšanā, kā arī ES banku sistēmas tendenci, iespējamo risku un neaizsargātības identificēšanā.

EBI 2016. gadā turpināja sagatavot regulāru **riska novērtējuma ziņojumu (RNZ)**. RNZ tiek aprakstītas galvenās norises un tendences, kas ietekmējušas ES banku nozari visa gada laikā, un izklāstīts EBI redzējums par galvenajiem mikroprudenciālajiem riskiem un neaizsargātību nākotnē. 2016. gadā RNZ pirmo reizi tika papildināts ar ES līmeņa pārredzamības novērtējumu.

2016. gada otrajā pusē EBI veica **ES līmeņa pārredzamības novērtējumu**. Minētais novērtējums ir daļa no EBI darba, ko tā veic kopš 2011. gada vai nu vienlaikus ar spriedzes testiem, vai arī atsevišķi, lai veicinātu tirgus disciplīnu un sekmētu banku informācijas atklāšanas konsekvenci. Novērtējums aptvēra 131 banku no 24 ES dalībvalstīm un Norvēģijas un tika publicēts 2016. gada 2. decembrī vienlaikus ar RNZ. EBI savā tīmekļa vietnē publicēja plašu datu apkopojumu dalījumā pa bankām, atbilstoši iepriekšējiem novērtējumiem.

Vēl viens svarīgs EBI regulārā riska novērtējuma rīku kopuma komponents ir **riska panelis**. Izstrādājot riska rādītāju kopumu, tajā tiek apkopota informācija par galvenajiem riskiem un neaizsargātību banku nozarē. 2016. gadā tas tika publicēts reizi ceturksnī.

Riska novērtējuma anketa (RNA) ir reizi pusgadā rīkots pasākums, lai aptaujātu bankas un tirgus analītiķus, un tas sniedz padziļinātu izpratni par tirgus dalībnieku viedokļiem un skatījumu uz problēmām nākotnē. Jūnijā un decembrī pirmo reizi publicējot bukletu, kurā bija aptverts viss rezultātu kopums, EBI paplašināja riska novērtējumu kopumu, ko tā sniedz plašai sabiedrībai.

EBI 2016. gada jūlijā publicēja ziņojumu par **ienākumus nenesošu kredītu (INK)** dinamiku un veicinātājfaktoriem attiecībā uz vairāk nekā 160 ES bankām. Ziņojumā bija norādīts, ka, neraugoties uz uzlabojumiem, INK līmenis joprojām ir augsts, un tas rada ievērojamas sekas ekonomikai un banku rentabilitātei. Tā

kā ES banku nozarē ienākumus nenesošu kredītu vērtība pārsniedz 1 triljonu EUR, INK noregulējums ir viens no vissvarīgākajiem uzdevumiem, kura izpildei ir vajadzīga koordinēta ES atbildes rīcība.

Visbeidzot, 2016. gadā EBI sāka **ES līmeņa spriedzes testa pārbaudi**, kas ļauj salīdzināt ES banku noturību pret nelabvēlīgiem ekonomikas satricinājumiem. 2016. gada ES līmeņa spriedzes testā nebija noteikts sekmīguma sliekšnis, bet tika novērtēta 51 banka no 15 ES un EEZ valstīm — 37 bankas no eirozonas valstīm un 14 bankas no Dānijas, Ungārijas, Norvēģijas, Polijas, Zviedrijas un Apvienotās Karalistes. Šī pārbaude tika sākta 2016. gada februārī, bet rezultāti tika darīti zināmi jūlija beigās. Atbilstīgi EBI mērķim nodrošināt pārredzamību tirgus dalībniekiem tika publicēta sīkāka informācija par individuālu banku

sākumpunktiem un spriedzes prognozēm. Rezultāti, iedalīti pa bankām, tika papildināti ar interaktīviem rīkiem, kas pieejami EBI tīmekļa vietnē, kā arī ar plašu datubāzi. Lai gan rezultāti kopumā liecināja par noturīgu ES banku nozari, attiecībā uz individuālām bankām tie būtiski atšķirās.

EBI bija svarīga nozīme, veicinot un atbalstot informācijas apmaiņu starp uzraudzības iestādēm. Saprašanās memorands (SM) par atsevišķu banku **makroprudenciālo datu koplietošanu** ļauj uzraudzības iestādēm visā Eiropā salīdzināt riska rādītāju kopumu par 200 bankām. Lai pilnveidotu šo datu kopumu, EBI izstrādāja tiešsaistes analītiskos rīkus, kas palīdz valsts uzraudzības iestādēm izveidot savu riska paneli un Eiropas un vienādranga grupu analīzi. Turklāt pirmo reizi EBI publicēja citu sistēmiski nozīmīgu iestāžu (C-SNI) sarakstu.

3. attēls. ES līmeņa pārredzamības novērtējums

Pieejams vietnē http://tools.eba.europa.eu/interactive-tools/2016/transparency_exercise/map/atlas.html

EBI 2016. gada decembrī publicēja pamatnostādnes par informācijas atklāšanas prasībām saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 575/2013 astoto daļu. Pēc tam, kad Bāzeles Banku uzraudzības komiteja (BCBS) 2015. gada janvārī bija laidusi klajā pārskatītu **trešā pīlāra sistēmas (RPF)** versiju, EBI publicēja pēc savas iniciatīvas izstrādātās pamatnostādnes, lai veicinātu saskaņotu un savlaicīgu RPF īstenošanu ES. Pamatnostādnes ļauj ES iestādēm īstenot RPF tā, ka tiek ievērotas CRR astotās daļas prasības.

EBI datubāze tika paplašināta, tajā iekļaujot vairāk nekā 300 riska rādītāju. Šis jaunais datu kopums nodrošina plašāku un visaptverošu finanšu un riska informācijas kopumu, tādējādi palīdzot EBI īstenot savas pilnvaras uzraudzīt un novērtēt tirgus norises, kā arī iespējamus riskus un neaizsargātību visā ES banku nozarē. 2016. gadā datu kvalitātes nodrošināšana bija viens no EBI darba stūrakmeņiem. No vienas puses, EBI ieguldīja ievērojamus resursus, lai izstrādātu vairāk nekā 3000 validācijas noteikumu un novērtētu to pietiekamību. No otras puses, tika īstenots jauns datu pārvaldības pamatrīks, uzlabojot uzraudzības pārskatu vispārējo kvalitāti.

Atbilstoši Eiropas Sistēmisko risku kolēģijas (ESRK) ieteikumam par kredītiestāžu finansējumu 2012. gadā EBI izveidoja saskaņotu ziņošanu par **banku finansējuma plāniem**, pirmos regulāros ziņojumus sniedzot 2016. gadā.

Patērētāju aizsardzība, finanšu inovāciju uzraudzība un drošu, vienkāršu un ērtu maksājumu pakalpojumu veicināšana visā ES

Patērētāju aizsardzības jomā EBI darba mērķis ir mazināt kaitējumu patērētājiem, kad viņi pārējo banku mazumtirdzniecības produktus un pakalpojumus. EBI identificēja nepietiekama atalgojuma politiku un praksi kā galveno faktoru, kura dēļ banku mazumtirdzniecības pakalpojumi un produkti tiek pārdoti kļūdaini, un, lai izskaustu šādu praksi, EBI 2016. gada septembrī publicēja Galīgās pamatnostādnes par atalgojuma politiku un praksi saistībā ar banku mazumtirdzniecības produktu pārdošanu un pakalpojumu sniegšanu. EBI 2015. gada martā arī publicēja lēmumu, kurā norādīta formula, kas kreditoriem jāizmanto, aprēķinot etalona likmes augstāko vērtību atbilstoši Hipotekāro kredītu direktīvai (MCD).

EBI 2016. gada pirmajā pusē turpināja izstrādāt trīs pilnvarojuma dokumentus atbilstoši Maksājumu kontu direktīvai (PAD), proti, konsultatīva dokumenta par RTS projektu, kurā izklāstīta Eiropas Savienības standartizētā terminoloģija attiecībā uz visbiežāk izmantotajiem pakalpojumiem saistībā ar maksājumu kontu, ĪTS projekta par tarifu informācijas dokumenta (TID) un tā vienotā simbola standartizēto noformēšanas formātu un ĪTS projekta par tarifu paziņojuma (TP) un tā vienotā simbola standartizēto noformēšanas formātu.

Finanšu inovāciju jomā EBI publicēja pārdomu dokumentu par patērētāju datu inovatīvu izmantošanu finanšu iestādēs un Komisijai, Eiropas Parlamentam un Padomei adresētu atzinumu par Komisijas priekšlikumu iekļaut virtuālās valūtas Direktīvas (ES) Nr. 2015/849 (Ceturtdā direktīva par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu — 4AMLD) piemērošanas jomā.

Attiecībā uz **maksājumu pakalpojumiem** EBI izstrādāja savu galīgo RTS projektu par karšu shēmu un apstrādes struktūru nošķiršanu atbilstoši IFR. EBI arī turpināja sniegt ieguldījumu, lai īstenotu Otro maksājumu pakalpojumu direktīvu (PSD2), kura stājās spēkā 2016. gada janvārī un kurā ir noteikts, ka EBI ir jāizstrādā seši tehniskie standarti un pieci pamatnostādņu kopumi.

Starptautiskās saistības

EBI aktīvi piedalās Bāzeles Banku uzraudzības komitejas (BCBS) sanāksmēs. BCBS 2016. gadā izveidoja regulatīvās konsolidācijas darba grupu, lai mazinātu ēnu banku sistēmas iespējamo plašāko ietekmi uz bankām. EBI arī izstrādāja RTS par prudenciālās konsolidācijas metodēm (KPR 18. pants), kas dažkārt mijiedarbojas ar BCBS darbu.

EBI ir arī dalībniece Finanšu stabilitātes padomes (FSP) Noregulējuma koordinācijas grupā (ResG), Pārrobežu krīžu pārvarēšanas grupā (CBCM) un vairākās darba grupās, kurās tā aktīvi veicina noregulējuma jautājumu regulatīvās politikas izstrādi. Jomas, kurām EBI pievēršas īpaši, ir iekšējās rekapitalizācijas īstenošana, iekšējā TLAC, noregulējuma likviditāte, finanšu tirgus infrastruktūru pieejamības nepārtrauktība un pārrobežu noregulējuma efektivitāte. EBI piedalās ESRK Apvienotajā ēnu banku sistēmas ekspertu grupā (kuras līdzpriekšsēdētāja ir EVTII) un ESRK Apvienotajā ieguldījumu fondu ekspertu grupā.

Vienlaikus EBI aktīvi iesaistās centrālo darījumu partneru (CCP) noturības, atveseļošanas un noregulējuma uzlabošanas jomā. CCP noregulējuma jomā EBI darbs 2016. gadā bija vērsts galvenokārt uz politikas ieguldījumu starptautiskajos regulatīvajos forumos, kuru darbs ir saistīts ar šo tematu.

EBI sāka sarunas, lai noslēgtu sadarbības pamat nolīgumus ar galvenajām ārpussavienības jurisdikciju iestādēm, kurām ir BRRD pielīdzināmi noregulējuma režīmi un kuras ir nozīmīgi finanšu centri vai kurām ir ES bankām raksturīga ievērojama darbība. EBI ir arī aktīvi iesaistījiesies starptautiskos forumos un sadarbojas ar Pasaules Banku, jo īpaši tās Finanšu nozares konsultatīvo centru (FinSAC), par dažādiem politikas jautājumiem, kas saistīti ar atveseļošanu un noregulējumu.

Darbs saistībā ar starpnozaru jautājumiem

Eiropas uzraudzības iestāžu (EUI) apvienotā komiteja 2016. gadā turpināja nodrošināt forumu starpnozaru koordinēšanai un informācijas apmaiņai starp visām trīs EUI. Apvienotā komiteja, kuru vada EAAPI, īpaši pievērsās patērētāju aizsardzībai un starpnozaru riska novērtējumiem. Lai uzlabotu apvienotās komitejas pamanāmību, tika izveidota jauna tīmekļa vietne, kurā centralizēti publicē dokumentus par apvienoto komiteju. Lai vēl vairāk sekmētu apvienotās komitejas darbu un atzīmētu tās piekto pastāvēšanas gadadienu, tika publicēts arī buklets ("Ceļā uz Eiropas uzraudzības konvergenci"), kurā ir īpaši pieminēta apvienotās komitejas misija, mērķi un uzdevumi, kā arī tās stratēģiskais redzējums.

Patērētāju aizsardzības un finanšu inovāciju jomā apvienotās komitejas sasniegumi 2016. gadā bija šādi:

- **PRIIP starposma mērķis** — Eiropas Komisijai apstiprināšanai tika iesniegts RTS projekts par pamatinformācijas dokumentiem (PID) attiecībā uz komplektētiem privāto ieguldījumu un apdrošināšanas ieguldījumu produktiem (PRIIP). Komisija apstiprināja RTS projektu, bet Eiropas Parlaments to noraidīja. EUI apsprieda Komisijas ierosinātos grozījumus un iesniedza kopīgu atzinumu visu trīs iestāžu uzraudzības padomēm. Tomēr minētās trīs EUI nevarēja sniegt Komisijai saskaņotu kopīgu atzinumu par grozīto RTS projektu;
- **ziņojums par finanšu konsultācijām** — tika pabeigts darbs saistībā ar finanšu konsultāciju automatizāciju, kas ir vērsts uz automatizētu finanšu konsultāciju rīku iezīmēm un ar to saistītajiem iespējamiem ieguvumiem un riskiem;
- **darbs saistībā ar lielajiem datiem** — tika sāкта sabiedriskā apspriešana par iespējamiem lielo datu radītajiem ieguvumiem un riskiem;
- **kopīgā Patērētāju aizsardzības diena** — šis pasākums tika rīkots 16. septembrī, un to vadīja EVTI Parīzē.

Apvienotā komiteja sagatavoja divus pusgada starpnozaru ziņojumus, kuros bija identificēti

galvenie riski un neaizsargātība ES finanšu sistēmā. Ziņojumi tika iesniegti Padomes Ekonomikas un finanšu komitejas (EFC-FST) 2016. gada pavasara un rudens sanāksmēs, darīti zināmi ESRK un vēlāk publicēti apvienotās komitejas tīmekļa vietnē.

Apvienotā komiteja turpināja darbu saistībā ar **nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un teroristu finansēšanas novēršanu**. Decembrī apvienotā komiteja publicēja savas galīgās pamatnostādnes par uz risku balstītas noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un teroristu finansēšanas uzraudzības pieejas iezīmēm un par pasākumiem, kas jāveic, īstenojot uz risku balstītu uzraudzību.

Apvienotā komiteja 2016. gada decembrī publicēja savu atjaunināto ikgadējo identificēto **finanšu konglomerātu** sarakstu, kurā ir iekļauti 79 finanšu konglomerāti ar grupas vadību ES/EEZ valstī, viens finanšu konglomerāts ar grupas vadību Austrālijā, viens finanšu konglomerāts ar grupas vadību Bermudu Salās, viens finanšu konglomerāts ar grupas vadību Šveicē un divi finanšu konglomerāti ar grupas vadību Amerikas Savienotajās Valstīs.

Apvienotā komiteja arī beidza pārskatīt Kopīgās pamatnostādnes, veicot piesardzīgu novērtējumu par būtiskas līdzdalības iegūšanu un palielināšanu finanšu, apdrošināšanas un vērtspapīru nozarēs, un publicēja savu ziņojumu par labu uzraudzības praksi, lai mazinātu mehānisku paļaušanos vienīgi uz kredītreitingiem.

Efektīvu un pārredzamu procesu nodrošināšana EBI darbības atbalstam

Ieinteresēto personu iesaistīšana EBI regulatīvajā darbā

EBI sadarbība ar ieinteresētajām personām galvenokārt notiek ar tās Banku nozares ieinteresēto personu grupas (BSG) starpniecību. BSG tiek aicināta izteikt viedokli par rīcību, kas attiecas uz RTS un ĪTS, pamatnostādnēm un ieteikumiem, ciktāl tie neattiecas uz konkrētām finanšu iestādēm. BSG 2016. gadā sniedza atzinumus par 16 konsultatīviem dokumentiem, tostarp trīs pieteikumus apvienotās komitejas konsultatīvajiem dokumentiem un trīs atbildes uz EBI pārdomu dokumentiem.

BSG pilnvaru trešais termiņš sākās 2016. gada 18. aprīlī. No 30 jaunajiem biedriem seši jau bija BSG dalībnieki, divi tika iecelti atkārtoti un 17 bija jauni biedri, kas pārstāv kredītiestādes un ieguldījumu sabiedrības (no tiem trīs pārstāv krājbankas vai kooperatīvās bankas), patērētājus un lietotājus, akademiķus, MVU un finanšu iestāžu darbiniekus.

Sadarbība ar ES noregulējuma iestādēm

EBI 2016. gadā aktivizēja sadarbību ar valsts noregulējuma iestādēm un Vienoto noregulējuma valdi (VNV), lai uzraudzītu tās un atbalstītu tās krīžu pārvarēšanas regulējuma saskaņotā īstenošanā un sekmētu vienveidīgu un efektīvu noregulējuma plānošanu visā Eiropā.

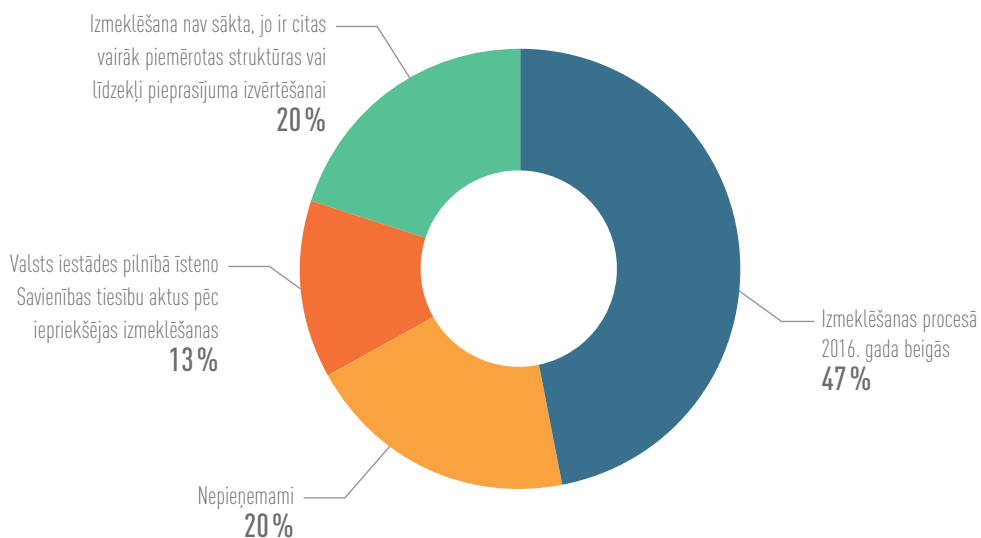
Tika veikti vairāki uzdevumi, lai atbalstītu šo mērķi:

- mērķtiecīga apmācības programma noregulējuma iestādēm un kompetentajām iestādēm par noregulējuma tiesiskā satvara pamataspektiem;
- valsts noregulējuma iestāžu aptaujāšana par organizatoriskajiem aspektiem;
- aktīva divpusēja sadarbība ar vairākām valsts noregulējuma iestādēm.

Savienības tiesību aktu pārkāpums

EBI 2016. gadā saņēma 11 pieprasījumus izmeklēt Savienības tiesību aktu iespējamus pārkāpumus vai nepiemērošanu. No tematiskā viedokļa šādu gadījumu skaits ir pārāk mazs, lai identificētu tendences, lai gan četri no pieprasījumiem attiecās uz kredītiestāžu pārvaldību un divi — uz jautājumiem, kas saistīti ar noguldījumu garantiju sistēmām. Pārējos pieprasījumos bija uzdoti jautājumi par BRRD, MCD, interneta maksājumu drošību un Maksājumu pakalpojumu direktīvu, kā arī nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas uzraudzību. Uzraudzības padome 2016. gada 23. decembrī pieņēma pārskatītu EBI lēmumu, ar ko nosaka Savienības tiesību aktu pārkāpumu izmeklēšanas reglamentu.

4. attēls. Savienības tiesību aktu pārkāpumu gadījumi, kas izskatīti 2016. gadā

Salīdzinošā izvērtēšana

Izvērtēšanas komisija 2016. gadā veica ĪTS par uzraudzības pārskatu salīdzinošo izvērtēšanu. Šī salīdzinošā izvērtēšana tika sākta 2015. gada oktobrī, savukārt galīgo ziņojumu Uzraudzības padome apstiprināja 2016. gada decembrī. Šā procesa ietvaros KI veica pašnovērtējumu, bet pēc tam tika veikta salīdzinošā izvērtēšana. Tā bija pirmā reize, kad EBI Izvērtēšanas komisija veica apmeklējumus uz vietas visās ES KI, kā arī ECB vienotā uzraudzības mehānisma īstenošanas valstīs un trīs EBTA valstīs. Izvērtēšanā kopumā tika secināts, ka nav izteikti negatīvu izņēmumu un ka visas KI ir pilnīgi vai gandrīz pilnīgi ieviesušas visaptverošus procesus iestāžu ziņošanas uzraudzībai un datu kvalitātes novērtēšanai.

Regulējuma priekšlikumu ietekmes novērtējums

EBI 2016. gadā publicēja divus ziņojumus, kuros bija aprakstīta ietekme, ko rada "Bāzele III" vienošanās prasību transponēšana ES, proti, martā — par datiem uz 2015. gada jūniju, bet septembrī — par datiem uz 2015. gada decembri, pieņemot, ka balance ir statiska. EBI arī īstenoja vairākus *ad hoc* uzraudzības pasākumus, lai novērtētu jauno Bāzeles reformu ietekmi uz ES bankām. Minēto *ad hoc* pasākumu vidū 2016. gadā bija kvantitatīvās ietekmes pētījumi (KIP) par BCBS priekšlikumiem saistībā ar kredītrisku (uz iekšējiem reitingiem balstīta pieeja un standartizēta pieeja), FRTB, operacionālo risku, LR un kopējo RWA minimālajiem līmeņiem.

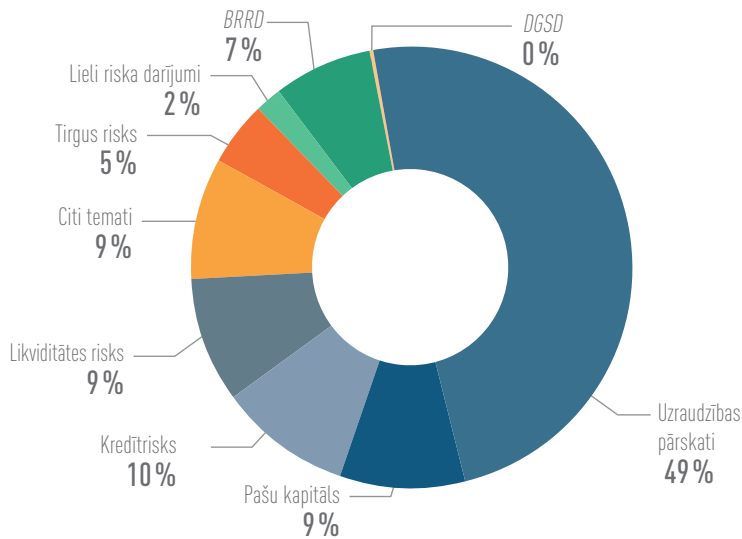
EBI 2016. gada beigās publicēja Ziņojumu par banku kapitāla prasību cikliskumu atbilstoši piemērojamajam tiesiskajam regulējumam ES (KPD IV/KPR), kurā tā novērtēja, vai minētais regulējums procikliski pastiprina atgriezenisko saiti starp banku kapitālu un reālo ekonomiku. EBI arī publicēja divus ziņojumus par MREL īstenošanu, ziņojumu par likviditātes pasākumiem atbilstoši 509. panta 1. punktam un pārskatu par KPR 461. pantā noteiktās likviditātes seguma prasības pakāpenisku ieviešanu.

Interaktīvā vienotā noteikumu kopuma uzturēšana

Arī šajā gadā liels darbs ir ieguldīts, atbildot uz ieinteresēto personu jautājumiem par Vienotā noteikumu kopuma interpretāciju un īstenošanu. Līdz 2016. gada 31. decembrim ar tīmekļa saskarnes starpniecību bija iesniegti aptuveni 3075 jautājumi (salīdzinājumam: 2015. gada beigās bija 2550 jautājumu). No tiem aptuveni 1120 jautājumi tika noraidīti vai dzēsti (vairāk nekā 2015. gada beigās, kad tādu bija aptuveni 930), uz aptuveni 1110 jautājumiem tika sniegtas atbildes (2015. gada beigās tādu bija aptuveni 830), savukārt 845 jautājumi vēl tiek izskatīti (2015. gada beigās tādu bija aptuveni 790). No jautājumiem, kas tiek izskatīti, aptuveni 95 attiecas uz BRRD, bet aptuveni 5 attiecas uz DGSD. Pārējie aptuveni 745 jautājumi attiecas uz KPR/KPD, un lielākā to daļa (aptuveni trīs ceturtdaļas) pievēršas ziņošanas aspektiem, kā arī kredītriskam, likviditātes riskam, pašu kapitālam un ar tirgus risku saistītiem aspektiem.

5. attēls. Iesniegto jautājumu tematikas dalījums

Juridiskā atbalsta sniegšana EBI regulējuma dokumentu izstrādē

Visā 2016. gada gaitā Juridiskā nodaļa sniedza juridisku atbalstu EBI pārvaldes struktūrām, vadībai un politikas un operacionālo pamatfunkciju grupām. EBI regulatīvo darbību jomā Juridiskā nodaļa ir nodrošinājusi juridisko analīzi un atbalstu saistošu tehnisko standartu, pamatnostādņu, ieteikumu un atzinumu sagatavošanā, kā arī ierosināto tehnisko standartu, pamatnostādņu un ieteikumu juridisko analīzi. Tika arī sniegtas juridiskas konsultācijas par pārraudzības darbībām uzraudzības ieteikumu izstrādē, kā arī strīdu risināšanā.

Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) ietvaros ES un trīs EBTA dalībvalstis (Lihtenšteina, Norvēģija un Islande) 2016. gadā vienojās paplašināt ES iekšējā tirgus noteikumus, tos attiecinot arī uz minētajām EBTA valstīm.

Digitālo pakalpojumu nodrošināšana EBI pamatfunkciju grupu un tās iekšējās pārvaldības atbalstam

IT jomā uzmanība 2016. gadā galvenokārt tika pievērsta datu vākšanas darba sistēmu un infrastruktūras uzturēšanai un atbalstam, kā arī vairāku projektu īstenošanai saskaņā ar IT darba programmu. Lai veicinātu un atbalstītu Vienotā noteikumu kopuma īstenošanu ar efektīviem risinājumiem, EBI īstenoja divus Eiropas Uzraudzības platformas (EUP) izlai-

dumus, lai paplašinātu tiesisko regulējumu, kas piemērojams finanšu un vispārējo ziņojumu sniegšanai, to attiecinot arī uz datu punkta modeļa (DPM) versiju 2.4.1. Tika izstrādāta īpaša pamatdatu pārvaldības lietojumprogramma (*Master Data Management (MDM)*), ko pašlaik centralizēti izmanto atsauces datu pārvaldībai. Papildus tika sākts jauns projekts, kas ļaus vairākiem datu nodrošinātājiem uz *ad hoc* pamata vai regulāri sniegt EBI vispārēju vai īpašu informāciju.

Darījumdarbības risinājumu jomā tika ieviesti papildu uzlabojumi, lai optimizētu EBI administratīvo efektivitāti. Ir ieviesta elektroniskā dokumentu pārvaldības sistēma, kas ļauj EBI iekšējiem lietotājiem konsekventāk, drošāk un efektīvāk koplīdot, uzglabāt un izgūt dokumentus. Arī infrastruktūras jomā ir ieviesti papildu uzlabojumi. Ir izveidots iekšējais pakalpojumu dienests, kas integrēts esošajā talonu sistēmā un automatizēti apstrādā visus iekšējos jautājumus.

Saziņa un EBI darbības popularizēšana

EBI pastāvēšanas piektās gadadienas konference, kas notika februāra sākumā, ievērojami veicināja EBI popularitāti. Lietojot tiešsaistes straumēšanu un īstenojot aktīvas popularizēšanas darbības ar sociālo plašsaziņas līdzekļu starpniecību, no konferences apmeklētājiem un runātājiem saņemtās atsauksmes bija ļoti pozitīvas.

JOMAS, KURĀM TIKS PIEVĒRSTA GALVENĀ UZMANĪBA 2017. GADĀ

- *FinTech* un regulatīvā satvara uzraudzība
- Informācijas dokumentu sagatavošana, lai informētu patērētājus par finanšu produktu riskiem, izmaksām un priekšrocībām un par maksu, ko iekasē par pakalpojumiem, kuri saistīti ar maksājumu kontu
- EBI banku izlases paplašināšana
- Gatavošanās 2018. gada spriedzes testam
- Iespējamo risku apzināšana un novēršana 2017. gadā
- Noregulējuma plānošanas un noregulējuma kolēģiju uzraudzība ES
- Konkurences palielināšana, drošības uzlabošana un inovāciju veicināšana ES neliela apjoma maksājumu tirgū
- Turpmāka uzraudzības politikas izstrāde attiecībā uz *SREP*, *IRRBB* un IT riskiem
- Uzraudzības struktūrās ieviestā Vienotā noteikumu kopuma īstenošanas veicināšana un pārraudzība un uzraudzības prakses konverģences novērtēšana
- Citi politikas dokumenti un pamatnostādnes par atvēršanas plānošanu
- Uzraudzības iestāžu kolēģiju lietpratīgas darbības nodrošināšana
- EBI apmācības pasākumu pilnveidošana
- Līdzvērtīguma novērtēšana

Lai plašāk informētu par 2016. gada ES līmeņa spriedzes testu, tika izstrādāta *ad hoc* stratēģija, kuras ietvaros notika vairāki tehniskie brīfingi un intervijas ar žurnālistiem un tika publicēts attiecīgs materiāls tīmekļa vietnē. Arī ikgadējā pārredzamības pasākumu rezultāti ir piesaistījuši lielu preses uzmanību, jo īpaši attiecībā uz konstatējumiem par INK. Jauns izaicinājums gan no ārējās, gan iekšējās saziņas viedokļa bija Apvienotajā Karalistē notiekošā referendumā par tās dalību ES rezultāts. EBI oficiālā nostāja par *Brexit* ietekmi uz iestādes darbību tika publiski pausta vairākās intervijās un runās, kā arī iekšējā līmenī, izveidojot *ad hoc* iekštīkla nodaļu.

2016. gadā tika publicēti 173 ziņu sižeti un paziņojumi presei (salīdzinājumam: iepriekšējā gadā to bija 158), un tas nozīmē, ka EBI īsteno iecerēto informatīvās aktivitātes jomā. EBI tīmekļa vietnē tika reģistrēts pastāvīgs apmeklējumu skaits, proti, 2,79 miljoni apmeklējumu (par 23 % vairāk nekā 2015. gadā), kas atbilst 8,87 miljoniem lapu skatījumu (+17,3 %). Līdz gada beigām sekotāju skaits EBI *Twitter* kontā bija vairāk nekā divkārtšojies salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu, sasniedzot vairāk nekā 4100. Arī EBI *LinkedIn* sekotāju kopiena 2016. gadā palielinājās par 17 %, līdz gada beigām piesaistot 7400 sekotāju.

Budžeta un finanšu pārvaldība

EBI budžets 2016. gadā tika izpildīts par 96,8 %. Tā kā 2016. gads bija sarežģīts gads EBI budžeta pārvaldības ziņā, ko ietekmēja galvenokārt Apvienotās Karalistes referendums par dalību ES, to var uzskatīt par pieņemamu rezultātu. Lai gan 2015. gadā EBI pieprasīja budžeta grozījuma palielinājumu, ņemot vērā eiro vērtības kritumu attiecībā pret Lielbritānijas mārciņu, 2016. gadā valūtas maiņas kursa attiecība mainījās pretēji, un vasarā EBI pieprasīja samazinātu budžeta grozījumu 1572 miljonu EUR apmērā, kas samazināja tās budžetu no 38 064 miljoniem EUR līdz 36 492 miljoniem EUR. Referenduma ietekme turpinājās arī gada otrajā pusē, vēl vairāk nostiprinot eiro stabilitāti. Politiskā nenoteiktība arī nelabvēlīgi ietekmēja EBI plānus attiecībā uz darbinieku pieņemšanu darbā un attiecīgi arī personāla izmaksas.

Galvenās publikācijas un lēmumi

EBI 2016. gada publikāciju un lēmumu visaptverošs saraksts

Dokumenta veids	Nosaukums	
Pamatnostādnes	Pamatnostādnes par kompetento iestāžu un revidentu savstarpējo saziņu	
	Pamatnostādnes par sadarbības nolīgumiem starp noguldījumu garantiju sistēmām	
	Pamatnostādnes par korekciju veikšanu attiecībā uz parāda instrumentu modificēto ilgumu	
	Pamatnostādnes par informācijas atklāšanas prasībām saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 575/2013 astoto daļu	
	Pamatnostādnes par to, kā jāsniedz informācija atbilstoši <i>BRRD</i>	
	Pamatnostādnes par <i>ICAAP</i> un <i>ILAAP</i>	
	Pamatnostādnes par netiešo atbalstu vērtspapīrošanas darījumiem	
	Pamatnostādnes par pārdošanas darbinieku atalgojuma politiku	
	Pamatnostādnes par noguldījumu garantiju sistēmu spriedzes testiem	
	Pamatnostādnes par saistību neizpildes definīcijas piemērošanu	
	Apvienotās komitejas pamatnostādnes par uzraudzību, kas balstīta uz risku	
	Pamatnostādnes globālu sistēmiski nozīmīgu iestāžu (G-SNI) identificēšanai	
	Īstenošanas tehniskie standarti	ĪTS, ar ko groza Regulu par salīdzinošo novērtēšanu
		ĪTS, ar ko groza ĪTS par <i>FINREP</i> uzraudzības pārskatu iesniegšanu atbilstīgi SFPS 9
ĪTS, ar ko groza Regulu par uzraudzības pārskatiem		
ĪTS globālu sistēmiski nozīmīgu iestāžu (G-SNI) identificēšanai		
ĪTS par cieši korelētām valūtām		
ĪTS par ĀKNI vērtspapīrošanas pozīciju kredītnovērtējumu kartēšanu		
ĪTS par būtiskas līdzdalības iegūšanas un palielināšanas procedūrām un veidiem		
Regulatīvi tehniskie standarti	Trīs apvienotās komitejas RTS par pamatinformācijas dokumenta noformēšanu, saturu, pārskatīšanu un iesniegšanu, tostarp metodēm, kas ir riska un atbildības apraksta un izmaksu aprēķina pamatā, saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1286/2014	
	RTS globālu sistēmiski nozīmīgu iestāžu (G-SNI) identificēšanai	
	Trīs RTS par <i>IRB</i> pieejas novērtējuma metodiku	
	RTS par preferenciāla režīma kritērijiem, īstenojot pārrobežu grupas iekšēju finanšu atbalstu saskaņā ar <i>LCR</i>	
	RTS par saistību neizpildes definīciju	
	RTS par atļauju piešķiršanu atbilstoši <i>PSD2</i>	
	RTS par maksājumu karšu shēmām un apstrādes struktūrām saskaņā ar <i>IFR</i>	
	RTS par riska mazināšanas paņēmieniem attiecībā uz <i>OTC</i> atvasinātajiem instrumentiem, kuru mijieskaitu nav veicis centrālais darījumu partneris (<i>CCP</i>)	
	RTS par specializētās kredīšanas riska darījumiem	
	RTS par <i>IMA</i> novērtējuma metodiku un nozīmīgām daļām	
RTS par kredītsaistību būtiskuma sliekšni		
Atzinumi/padoms	Padoms par pašu kapitāla prasību pārskatīšanu, kuras piemēro riska darījumiem ar centrālajiem darījumu partneriem (<i>CCP</i>)	
	RBI atbilde uz Komisijas Zaļo grāmatu par finanšu pakalpojumu mazumtirdzniecību	
	Apvienotās komitejas atzinums par EK grozītajiem ĪTS par ĀKNI kartēšanu saskaņā ar <i>KPR</i>	
	Atzinums par Komisijas grozījumiem ĪTS par iekšējo pieeju salīdzinošo novērtējumu	

Dokumenta veids	Nosaukums
	Atzinums par EK grozījumiem attiecībā uz RTS par <i>MREL</i> kritērijiem
	Atzinums par EK grozījumiem attiecībā uz RTS par riska mazināšanu
	Atzinums par makroprudenciāliem pasākumiem
	Atzinums par klienta uzticamības pārbaudes pasākumu piemērošanu klientiem, kas ir patvēruma meklētāji no augstāka riska trešām valstīm vai teritorijām
	Atzinums par proporcionalitātes principa piemērošanu Direktīvas 2013/36/ES noteikumiem par atalgojumu
	Atzinums par Komisijas ieceri neapstiprināt RTS par papildu nodrošinājuma izejošajām plūsmām attiecībā uz atvasināto instrumentu līgumiem
	Atzinums par Komisijas priekšlikumu iekļaut virtuālās valūtas Direktīvas par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu piemērošanas jomā
	Atzinums par aicinājuma sniegt padomu saistībā ar ieguldījumu brokeru sabiedrībām pirmo daļu
	Atzinums par <i>IRB</i> pieejas pārskatīšanas īstenošanu
	Atzinums par RTS, kas attiecas uz <i>PRIP</i>
	Atzinums par lielo riska darījumu regulējuma pārskatīšanu
	SFPS 9 kvantitatīvā un kvalitatīvā analīze — 2016. gads
	Ziņojums par sviras rādītāja kalibrēšanu
Lēmumi	Lēmums par datiem uzraudzības iestāžu veiktajai salīdzinošajai novērtēšanai
	Lēmums par etalona likmes noteikšanu atbilstoši Hipotekāro kredītu direktīvai
Ziņojumi	Salīdzinošs ziņojums par pārvaldības pasākumiem un atvērēšanas rādītājiem
	2016. gada ziņojums par patērētāju tendencēm
	KPD IV / KPR / "Bāzele III" uzraudzības ziņojums — 2015. gada decembris
	KPD IV / KPR / "Bāzele III" uzraudzības ziņojums — 2015. gada jūnijs
	EBI Riska novērtējuma ziņojums — 2016. gada decembris
	Nobeiguma ziņojums par <i>MREL</i> — Ziņojums par <i>MREL</i> regulējuma īstenošanu un izstrādi
	Apvienotās komitejas Riska ziņojums — 2016. gada rudens
	Apvienotās komitejas Ziņojums par riskiem un neaizsargātību
	KIP ziņojums par saistību neizpildes definīciju — 2016. gada oktobris
	Ziņojums par aktīvu aprūtinājumiem — 2016. gada jūnijs
	Ziņojums par atalgojuma salīdzinošo novērtēšanu un augsta atalgojuma saņēmējiem (2014. gads)
	Ziņojums par galveno finansējuma rādītāju
	Ziņojums par segtajām obligācijām
	Ziņojums par SFPS 9 ietekmes novērtējumu
	Ziņojums par likviditātes pasākumiem un pakāpeniskās likviditātes seguma prasības ieviešanas pārskatīšanu
	Ziņojums par <i>SA-CCR</i> un <i>FRTB</i> īstenošanu
	Ziņojums par vērtspapīrošanas riska atskaitījumu uzticamības pārbaudi un izpaušanu
	Ziņojums par MVU un MVU atbalsta faktoriem
	Ziņojums par vispiemērotāko mērķapjoma bāzi neregulējuma finansēšanas mehānismam atbilstoši <i>BRRD</i>
	Ziņojums par novērtējumu attiecībā uz MVU priekšlikumiem par KPD IV/KPR
	Ziņojums par dažādības prakses salīdzinošo novērtēšanu
	Ziņojums par uzraudzības prakses konverģenci
	Ziņojums par kapitāla prasību cikliskumu
	Ziņojums par nerezultatīvu riska darījumu dinamiku un veicinātājfaktoriem ES banku nozarē
	Ziņojums par uzraudzības iestāžu kolēģiju darbību 2015. gadā
	Ziņojums par likviditātes seguma prasībām atbilstoši KPR 511. pantam

Dokumenta veids	Nosaukums
	Ziņojums par Eiropas Savienības (ES) iestāžu pirmā līmeņa papildu kapitāla instrumentu (AT1) novērošanu
	Ziņojums par IRB pieejas tiesiskā regulējuma pārskatīšanu
	Ziņojums par lielo riska darījumu režīma pārskatīšanu
	Ziņojums par nepasūtītiem kredītnovērtējumiem
Konsultatīvie dokumenti (KD)	KD par to RTS grozīšanu, kuri attiecas uz CVA kredītriska starpības aizstājējvērtību
	KD par EBI starposma ziņojumu par MREL
	KD par pamatnostādņēm par atļauju piešķiršanu un reģistrāciju atbilstoši PSD2
	KD par pamatnostādņēm par savstarpēji saistītiem klientiem
	KD par pamatnostādņēm par korekciju veikšanu attiecībā uz parāda instrumentu modificēto ilgumu
	KD par pamatnostādņēm par kredītriska pārvaldības praksi un paredzamo kredītzaudējumu uzskaiti
	KD par pamatnostādņēm par informācijas atklāšanas prasībām saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 575/2013 astoto daļu
	KD par pamatnostādņēm par IKT riska novērtēšanu saskaņā ar Uzraudzības pārskata un novērtēšanas procesu (SREP)
	KD par pamatnostādņēm par netiešu atbalstu saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 575/2013 248. panta 2. punktu
	KD par pamatnostādņēm par iekšējo pārvaldību
	KD par pamatnostādņēm par ievērojamu incidentu paziņošanu atbilstoši PSD2
	KD par pamatnostādņēm par PD un LGD aplēsēm un rīcību attiecībā uz aktīviem, kam iestājusies saistību neizpilde
	KD par pamatnostādņēm par nozīmīgu filiāļu pārraudzību
	KD par pamatnostādņēm par kritērijiem, pēc kuriem noteikt profesionālās darbības apdrošināšanas minimālo naudas summu atbilstoši PSD2
	KD par pamatnostādņēm par LCR atklāšanu
	KD par ĪTS, ar ko groza Īstenošanas regulu (ES) Nr. 680/2014 attiecībā uz operacionālo risku un riska darījumiem ar centrālo valdību
	KD par ĪTS par papildu likviditātes novērtēšanas rīkiem
	KD par ĪTS par FINREP grozījumiem atbilstīgi SFPS 9
	KD par ĪTS par noregulējuma iestāžu ziņojumiem par MREL
	KD par ĪTS par ierosinātajiem grozījumiem uzraudzības pārskatu sniegšanā (COREP)
	KD par EVT1 un EBI kopējām pamatnostādņēm par vadības struktūras locekļu piemērotības novērtēšanu
	KD par ziņojumu par vispiemērotāko mērķapjoma bāzi noregulējuma finansēšanas mehānismam atbilstoši BRRD
	KD par RTS un ĪTS par atļauju piešķiršanu kredītiestādēm
	KD par RTS par klientu stingru autentifikāciju un drošu saziņu atbilstoši PSD2
	KD par RTS par apgrūtinātu un neapgrūtinātu aktīvu atklāšanu
	KD par tehniskajiem standartiem par standartizētu terminoloģiju un informācijas dokumentiem atbilstoši PAD
Pārdomu dokumenti (PD)	PD par patērētāju datu inovatīvu izmantošanu finanšu iestādēs
	PD par jaunu prudenciālo regulējumu attiecībā uz ieguldījumu brokeru sabiedrībām
	Apvienotās komitejas PD par lielo datu izmantošanu finanšu iestādēs

KĀ SAZINĀTIES AR ES

Klātienē

Visā Eiropas Savienībā ir simtiem *Europe Direct* informācijas centru. Sev tuvākā centra adresi varat atrast tīmekļa lapā <http://europa.eu/contact>

Pa tālruni vai e-pastu

Europe Direct ir dienests, kas atbild uz jūsu jautājumiem par Eiropas Savienību.

Ar šo dienestu varat sazināties šādi:

- pa bezmaksas tālruni: 00 800 6 7 8 9 10 11 (daži operatori par šiem zvaniem var iekasēt maksu);
- pa šādu parasto tālruņa numuru: +32 22999696;
- pa e-pastu, izmantojot šo tīmekļa lapu: <http://europa.eu/contact>

KĀ ATRAST INFORMĀCIJU PAR ES

Internetā

Informācija par Eiropas Savienību visās oficiālajās ES valodās ir pieejama portālā *Europa*: <http://europa.eu>

ES publikācijas

ES bezmaksas un maksas publikācijas varat lejupielādēt vai pasūtīt vietnē *EU Bookshop*: <http://publications.europa.eu/eubookshop>. Vairākus bezmaksas publikāciju eksemplārus varat saņemt, sazinoties ar *Europe Direct* vai tuvāko informācijas centru (sk. <http://europa.eu/contact>).

ES tiesību akti un ar tiem saistītie dokumenti

Ar visu ES juridisko informāciju, arī kopš 1951. gada pieņemtajiem ES tiesību aktiem visās oficiālajās valodās, varat iepazīties vietnē *EUR-Lex*: <http://eur-lex.europa.eu>

ES atvērtie dati

ES Atvērto datu portāls (<http://data.europa.eu/euodp>) dod piekļuvi ES datu kopām. Datus var lejupielādēt un bez maksas izmantot gan komerciāliem, gan nekomerciāliem mērķiem.

EIROPAS BANKU IESTĀDE

Floor 46, One Canada Square,
London E14 5AA

Tālrunis: +44 (0)207 382 1776

Fakss: +44 (0)207 382 1771

E-pasts: info@eba.europa.eu

<http://www.eba.europa.eu>

■ Publikāciju birojs